

Dødsattest og pacemaker

Hændelse

85-årig mand afgår ved døden i eget hjem under fredelige omstændigheder. Det er tidligt fredag morgen og hustru kontakter egen læge kl. 9 mhp. dødsattest. Det er en travl dag og egen læge når først på sygebesøg mhp. dødsattest på vej hjem fra arbejde kl. 16:45. Han lægger dødsattest side 1 til bedemanden på afdødes bopæl.

Om mandagen bliver praksis kontaktet af bedemanden der oplyser at hun har fundet en pacemaker på patienten der ikke er fjernet. Af journalen fremgår det at patienten har pacemaker hvorfor lægen besøger bedemanden samme eftermiddag mhp. fjernelse af denne.

En uge senere kontakter patientens viv praksis fordi patienten endnu ikke er erklæret død i cpr-registeret. Lægen har glemte af at indberettet dødsattesten side 1 og 2 i SEI2.

Analyse

Ligsyn er ofte en subakut opgave som vi presser ind i en travl hverdag. Det betyder øget risiko for UTH'er bl.a., fordi vi ikke får forberedt besøget ordentligt.

Dødsattestens side 1 skal indberettet hurtigst muligt og senest to hverdage efter ligsynet.

Patienter med pacemaker kan give anledning til utryghed og besvær, men fjernes nemt med kraftig saks/bidetang, skalpel og dobbelt lag handsker. Se link til forløbsbeskrivelse nederst.

Når vores patienter dør på hospital, udfylder hospitalslægen dødsattestens side 1, men det er ikke altid at side 2 udfyldes. I SEI2 har praksis en indbakke, hvor besked om udfyldelse af side 2 kommer. Mange praksis har trods denne funktion afdøde patienter, hvor side 2 ikke er udfyldt.

Sundhedsdatastyrelsen kan kontaktes på d-attest@sundhedsdata.dk mhp. liste over disse patienter.

Følgende frase kan benyttes i journalen til at sikre at alle dele af ligsynet er udført og dødsattesten kun registreres en gang:

Pt. død kl. dd. Ligsyn kl. dd.

Sikre dødstejn: Rigor et livores

Patienten har pacemaker som er fjernet

Dødsattest side 1 udfyldt i SEI2 og kopi lagt til bedemand.

Dødsattest side 2 udfyldt i SEI2

Forslag til forebyggende procedurer

- Udfyld så meget som muligt af dødsattest side 1 og medbring kopi til ligsyn. Resten kan så udfyldes i forbindelse med ligsyn og kopien kan efterlades til bedemanden. Husk at notere tidspunkt for ligsyn mhp. korrekt registrering i SEI2 når dødsattest side 1 skal udfyldes.
- Patienter med pacemaker kan med fordel tildeles fast diagnose med dette mhp. hurtigt overblik i forbindelse med ligsyn. Alternativt kan der laves flydenotat.
- Bemærk ydelser:
 - o 2131 Ligsyn med udstedelse af dødsattest side 1 og 2
 - o 2134 Ligsyn kun med udstedelse af dødsattest side 1
 - o 2135 Udfyldelse af dødsattest side 2 inkl. forsendelse, (sammen med 0101)
 - o 2137 Udtagning og forsendelse af implanterede stimulatorer

Litteratur/yderligere information:

- [Vejledning til indberetning af dødsattester](#)
- [Forløbsbeskrivelse for fjernelse af ICD-enhed eller pacemaker fra afdød](#)

Lau Bertholdt

Patientsikkerhedskonsulent i KAP-H

lauberholdtkaph@gmail.com

